

Jazz in Italië

Ben Kragting jr.

De Italiaanse platenmaatschappij Riviera Jazz Records brengt sinds kort een serie uit, die de jazzhistorie van Italië van de periode 1919 - 1950 documenteert. De eerste 4 CD's uit deze serie zijn onlangs verschenen. Het blijkt, dat de jazzhistorie van Italië een zwaar verwaarloosd terrein is. Aanleiding om deze serie uit te geven is het verschijnen van het boek van Adriano Mazzeletti "Jazz In Italy. From Its Origin To The Post-War Period" (Laterza Edition). In dit boek wordt een totaal vergeten periode van de Italiaanse jazzhistorie blootgelegd. In 1922 greep dictator Mussolini de macht en maakte Italië het eerste fascistische land van Europa. Dit leek geen goede voedingsbodem voor jazzmuziek. Toch tolereerde het regiem blijkbaar de jazzmuziek, uit onwetendheid of uit desinteresse. Het regiem was niet zo rigouzeus, als het naziregim van Hitler. Het was in eerste instantie niet zo racistisch in zijn cultuurbenadering als het nazi-regim. Het gevolg was, dat er op jazzgebied toch opmerkelijke dingen plaatsvonden, en er zich enkele goede jazzmuzikanten ontwikkelden. Toch heeft de jazz-scene in Italië het ook niet gemakkelijk gehad. Dat blijkt wel uit het feit, dat de Italiaanse opnamen van de periode 1919-1950 nagenoeg onbekend zijn bij de verzamelaar.

Ook in Italië zelf was er weinig interesse voor, of bekendheid met het eigen jazzverleden. Het merendeel van de opnamen van de eerste 4 CD's zijn nooit eerder op LP of CD verschenen, op enkele uitzonderingen na. Men was bij dit project geheel afhankelijk van verzamelaars van de originele 78-toerenplaten, omdat er geen originele matrijzen van de opnamen meer bestaan. De meeste platenmaatschappijen waren in deze periode gevestigd in Turijn en Milaan, en deze steden zijn in de Tweede Wereldoorlog zwaar getroffen door bombardementen. Daarnaast heerste er bij de toenmalige platenindustrie totale desinteresse voor het jazzmateriaal, waardoor de rest van de matrijzen is vernietigd. De eerste CD is de meest verrassende en een "must" voor de verzamelaar.

JAZZ IN ITALY in the 30's - ORCHESTRA JAZZ COLUMBIA & MICHELE "MIKE" ORTUSO - RIVIERA JAZZ RECORDS CD 005.

A: Il Re Dei Bar/Lisette Va Alla Moda/My Boy/ I Love You/ Come Rosa Sboccia Amore. B: On Sunday Afternoon/ Navigando Con Te/ Shoo the Hoodoo Away/ Without You, Dear/ Okay Baby. C: On The Sunny Side Of The Street. D: Ludovico-1/ Baby/ Ludovico-2. E: Lolly Pops/ Teasin' The Frets.
 Bezetting A t/m D: Adoardo De Risi (ldr), Carlo Bracale, Goffredo Titti (tp), Luigi Antonolo (tb), David Bee (as, clt, bar), Piero Rizza (clt, as, sop), Adolfo Ansuini (ts, clt, bass), Alberto Semprini & unknown (cel, pno), Michele Ortuso (bjo, gtr, voc), Cesare Galli (vl), Umberto Munari (tu), Boyd Bachmann (dm). Peter Packay, David Bee, Piero Rizza, Alberto Semprini (Bert Sem), Amedeo Escobar (arr). Opnamen: Milaan A & B: jan 1931, C: 11 feb. '31, D: 12 maart '31. Bezetting E: Michele "Mike" Ortuso (banjo) & unknown (p). opnamen: Berlijn, nov. 1929. Tpt: 50.39.

Hij kan zich meten met Mike Danzi en Tony Morelli. Ook beheerste hij het Eddie Lang stijltje op gitaar, wat heel goed te horen is in o.a. "Sunny Side Of The Street". De Belgische invloed is aanwezig in de uitstekende arrangementen van prominenten als David Bee en Peter Packay. David Bee neemt ook de altsax soli voor zijn rekening. Van de Italiaanse muzikanten vallen de klarinettist Piero Rizza, de trombonist Luigi Antonolo en trompettist Goffredo

Zéér opmerkelijke opnamen van L'Orchestra Columbia Jazz. Het blijkt een stevige "hot" formatie te zijn, met ook nog eens enkele sterke solisten. De band maakte in totaal 31 opnamen, waarvan er op de CD 16 zijn terug te vinden. De band had een sterke ritmesectie met Mike Ortuso op banjo en gitaar en "onze" Deense drummer Boyd Bachmann (Hij was in Nederland geen onbekende, en maakte ook in de oorlogjaren enkele jazzopnamen in Nederland). Banjospeler en gitarist Mike Ortuso groeide op in Amerika en was goed bekend met het werk van Harry Reser. Dat is te horen op twee zeldzame virtuoze solo opnamen die hij in 1929 maakte in Berlijn!

Titti solistisch op. Wie heeft ooit van deze musici gehoord? Vooral Goffredo Titti moet in Italië een "grote" zijn geweest, hij heeft in elk geval geluisterd naar Bix Beiderbecke, Red Nichols en Louis Armstrong en begreep waar het allemaal om ging! Alhoewel de band trekjes heeft van o.a. The California Ramblers, Paul Whiteman, maar ook de Engelse Rhythmic Eight en heel opmerkelijk McKinney's Cotton Pickers! (Luister maar naar het prachtige "Okay Baby"), heeft deze band toch een heel eigen geluid, mede door de ritmesectie en dominerende spel van Ortuso en door de eigen arrangementen van o.a. David Bee. De band was voor Europese begrippen modern en "up to date". Ook het repertoire van de band is zeer origineel. Slechts enkele bekende nummers zoals "Baby", "Okay, Baby" en "Sunny Side Of The Street", en voor de rest eigen werk en eigen arrangementen! Deze CD is een avontuur en ontdekkingsreis van een prachtig stukje Europees jazzverleden. Een absolute MUST. De opnamekwaliteit is redelijk, gezien de omstandigheden, dat het gaat om zeldzame 78 toerenplaten, maar op zijn Italiaans uitgebracht. John R.T. Davies zou er meer van hebben gebrouwen. Het begeleidende boekje is in het Italiaans, dus puzzelen. Het kan het luisterplezier niet drukken.

JAZZ IN ITALY - GORNI KRAMER , VOL 1 (1935-1939) - RJRCD 002.

I Wish I Were Twins/ China Baby/ Crapa Pelada/ Espresso Della Mattina/ Slap That Bass/ "Armstrong" Suona/ I Surrender Dear/ Music Maestro Please/ Ballando Al 50 Piano/ La Danza Del Fantasma/ St. Louis Bl./ Dinah/ Georgia On My Mind/ Whispering/ I Can't Give You Anything But Love/ Stardust/ Organ Grinders Swing/ Mood Indigo/ Some Of These Days/ I Can't Give You Anything But Love/ Limehouse Bl./ Moten Stomp/ Moonglow.

Bezetting: Gorni Kramer (acc) met o.a. Romero Alvaro (p), Armando Camero (g), Ubaldo Beduschi (b), Nino Impallomeni (tp), Libero Massara (ts), Pinun Ruggeri (dm), Enzo Ceragioli (p), Cosimo di Ceglie (g), Aldo Rossi (as,cl) e.v.a.. opnamen: Milaan 1935-1939. Tpt:67.26.

JAZZ IN ITALY - GORNI KRAMER, VOL 2 (1939-1940 & 1946) -RJRCD 003

(A):China Boy/ Tea For Two/ Bye Bye Bl./ I Know That You Know/ Sweet Sue/ Honeysuckle Rose/ Nobody's Sweetheart/ Tiger Rag/ Body And Soul/ China Boy/ My Blue Heaven/ Blue Skies/ Good Bye Bl./ Stardust/ Shine/ Bye Bye Bl. (B): Bl. In The Night/ The Jumpin' Jive -1,-2/ Through For The Night/ Special Delivery Stomp -1,-2/ Good Enough To Keep/ Sweet Georgia Brown.

Bezetting: Gorni Kramer (acc,b) met o.a. William Righi, Enzo Ceragioli (p), Cosimo di Seglie (g), Aldo Rossi (as,cl), Baldo Panfili (tp) Nello di Geronimo (tb), Romero Alvaro (p), Franco Morelli (b), Luigi Redaelli (dm) Nino Culasso (tp), Franco Cerri (g). Opnamen: Milaan 1939-'40 (A), en september 1946 (B) Tpt.:70.07

Twee CD's met de Italiaanse accordeonvirtuoso Gorni Kramer, jaargang 1913, in het middelpunt. Swingaccordeonist Gorni Kramer moet voor Italië zijn geweest, wat Johnny Meyer voor Nederland was. Maar je moet ervan houden. Vooral in de ballads weet Kramer met zijn kwartet mooi interpretaties neer te zetten zoals o.a. "I Surrender Dear" (CD 1) en "Body and Soul" (CD 2). Het merendeel van de titels werd in het Italiaans uitgebracht. Zo heet de bijzonder mooi interpretatie van Ellington's "Mood Indigo": Animo Sereno! Bij de met blazers uitgebreide groepen vinden we een nog zeer jonge sprankelende en door Armstrong beïnvloede trompettist Nino Impallomeni (geboren in 1917: CD 1), die in de oorlogsjaren veel in Duitsland werkzaam was bij o.a. Lutz Templin en het beruchte Charlie and his Orchestra, het propagandaorkest van Goebbels. Op CD 2 is een opvallende trombonist te horen, ene Nello di Geronimo (jaargang 1911). Opvallend bij beide CD's is dat duidelijk merkbaar is, dat de Italiaanse jazzscene verstoken blijft van buitenlandse jazzinvloeden. Alhoewel beide CD's allerlei hoogtepunten kennen blijft de ritmesectie hangen in het stramen van Engelse Six Swingers rond 1935. Bij de gitaarsolo's van Cosimo di Cegli hoor je een geleidelijke verschuiving van Eddie Lang naar Django Reinhardt bij de opnamen van

eind jaren 30! Pianist Enzo Ceragioli was op de Teddy Wilson toer, maar mist diens elegantie en soepele swing. Hij doet op een volgende CD nog van zich spreken. De moderniteit en de "up-to-date-heid" van L'Orchestra Columbia Jazz ontbreekt hier geheel. Schijnbaar was de jazzscene in deze jaren in een isolement terecht gekomen. De opnamen van 1946 benadrukken dat isolement, men was bezig met een inhaalslag op het gebied van swingmuziek, van de nieuwe invloeden van de opkomende Bebop en Mainstream Swing is in deze opnamen nog niets te horen. Wel bevatten deze opnamen goed klarinet- en vioolwerk van William Righi, een van de prominenten van de toenmalige Italiaanse swingscene. De opnamekwaliteit van veel opnamen is matig, het lijkt mij sterk, dat er na een speurtocht geen betere 78 toerenplaten voorhanden zouden zijn. Desondanks een aardig document voor de liefhebber van swingaccordeon en van de Italiaanse jazzgeschiedenis van de jaren 30.

JAZZ IN ITALY- Under The Fascism - I MAESTRI DEL RITMO - RJRCD-001.

Exactly Like You/ Chinatown, My Chinatown/ Honeysuckle Rose/ My Blue Heaven/ Solitude/ When You're Smiling/ Sweet Sue, Just You/ Stompin' At The Savoy/ Blue Skies/ Who's Sorry Now/ I'm Gonna Sit Right Down And Write Myself A Letter/ La Serenata Degli Angeli/ Japanese Sandman/ Musica In Chiesa/ Maestri Allegri/ Nostalgia Del Mio Paese/ China Boy/ In the Mood/ Domenica Allegra/ Mi Scaldo Al Sole/ Il Pianoforte Parla Con Luna/ Coora Da Te (16 bars Blues)/ Ti Bacio Da Lontano (12 Bars Blues).

Bezetting: titel 1 - 14: Astore Pittana (tp), Franco Mojoli (as,cl,arr), Piero Cottiglieri (ts), Enzo Ceragioli (p,arr.), Luigi Redaelli (dm) Quirino Spinetti (vib). Milaan, Odeon Studio's winter 1941-1942. Titel 15-24: Natale Petruzzelli, Pietro Di Salvatore (tp), Clinio Bergamini (tb), Franco Mojoli (as,cl,acc, arr), Piero Cottiglieri (ts, cl), Enzo Ceragioli (p, arr), Angelo Servida (g), Adriano Almangano (b), Luigi Redaelli (dm), Sergio Almangano (v). Milaan, Odeon studio's, herfst 1942, en winter 1942-1943. Tpt:71.46.

"I Maestri del Ritmo" was tijdens de oorlog een soort All-Star bezetting van Italiaanse jazzmuzikanten onder leiding van pianist Enzo Ceragioli. Deze opnamen tonen aan, dat ook in Italië gewoon werd doorgeswingd, zoals ook elders in het kortstondige Duizendjarige "Reich". Onder het fascisme in Italië bestonden minder belemmeringen wat betreft jazzmuziek. Er wordt volop gesoleerd, met korte drumsoli en de laatste nummers bevatten zelfs "growl" soli op trompet, totaal "entartet" dus! Pianist en arrangeur Enzo Ceragioli is ook te horen op de twee CD's van Giorno Kramer. Was zijn spel daar nog wat houterig, op deze opnamen heeft hij zich ontwikkeld tot een soepele swingpianist. De ritmesectie van Count Basie, en de muziek van Benny Goodman, Duke Ellington, Glenn Miller en misschien ook wel de big band van "Le Jazz de Paris" onder leiding van o.a. Alix Combelle stonden model voor deze band. De arrangementen van Enzo Ceragioli zijn vaak afwijkend, maar blijven erg "gewoon" op enkele momenten na. Op de originele Odeonplaten staan alle titels in het Italiaans en wordt Enzo Ceragioli als componist vermeld! Dat was een concessie, die gedaan moest worden in de oorlogsomstandigheden. Vervelend is wel, dat enkele nummers echt door Ceragioli zijn gecomponeerd, zoals het mooie "Il Pianoforte Parla Con La Luna", daarnaast zette Ceragioli ook zijn naam onder een bewerking van Ellingtons "It Don't Mean A Thing", zodat het niet duidelijk wordt of Ceragioli originele ideeën had of gewoon een geraffineerde "jatter" was. Voor de liefhebbers van swing uit de oorlogsjaren is dit een interessante CD. Jammer is wel dat de reproductie van de 78 toeren platen matig is. Matige kopieën, die met een ruisonderdrukker zijn bewerkt, wat ten koste gaat van een heldere weergave. Het is de eerste CD uit de serie. Misschien zijn het nog startproblemen. Het label Riviera Jazz Records is niet te verkrijgen bij de Nederlandse distributeurs. Als u geïnteresseerd bent in de CD's, kunt u proberen direct contact op te nemen met de maatschappij. Het adres is : P.O. Box 8031, 00188 Prima Porta (Roma). Tel/fax: 00(39)633677279. E Mail: apivat@tin.it-www.mix.it/rivierajazz